

ارزیابی تاثیر سبک نئو کلاسیک اروپا بر معماری ایران با نگاهی بر کاخ ملیجک

نسترن قصاب نژاد^{1*}

1- مربی گروه معماری-دانشکده ی فنی و حرفه ای دختران اهواز. (nastaranghasabnezhad@gmail.com)

⋮

چکیده

معماری کلاسیک پیوسته در کلیه دوران های تاریخی مغرب زمین مطرح بوده است. در سرزمین غرب، معماری یونان و روم باستان به عنوان معماری کلاسیک نامیده می شود. در طی قرون وسطی، معماری رومانسک (رومی وار) و پس از آن معماری رنسانس و باروک، با الهام از معماری کلاسیک عصر باستان طراحی می شدند. در طی قرون ۱۸ و ۱۹ میلادی، معماری نئوکلاسیک (کلاسیک جدید) مهم ترین سبک معماری در غرب بوده است. این معماری از زمان ناصرالدین وارد ایران شد. یکی از بناهایی که تحت تاثیر این معماری در ایران ساخته شد کاخ ملیجک در تهران میباشد. هدف این مقاله ارزیابی تاثیر سبک نئو کلاسیک اروپا بر معماری ایرانی با نگاهی بر کاخ ملیجک میباشد. در این مقاله با روش توصیفی-تحلیلی ابتدا منابع مکتوب مرتبط با موضوع جمع آوری، اطلاعات مورد نیاز استخراج و سپس با بررسی الگوها و عناصر کالبدی این دوره و ویژگی های معماری بنای کاخ ملیجک اطلاعات استخراج گردید. با بررسی جلوه های معماری و ارزیابی مشخصه های به کار رفته در سبک نئو کلاسیک اروپا به نظر میرسد الگوهای کالبدی که در این سبک به کار گرفته شد در بناهای عصر ناصرالدین شاه از جمله کاخ ملیجک نیز نمود پیدا کرده است.

واژه های کلیدی: سبک نئو کلاسیک، معماری ایرانی، معماری دوره ی ناصری، کاخ ملیجک

1- مقدمه

فلسفه و تمدن کلاسیک یونان و روم باستان، شالوده فکری و اجتماعی تمدن مغرب زمین را تشکیل می دهد و طی ۲۵۰۰ سال گذشته، همواره فلسفه کلاسیک در بینش ذهنی و کالبد فیزیکی تمدن غرب مشهود بوده است. معماری غرب نیز از این امر مستثنا نبوده و معماری کلاسیک پیوسته در کلیه دوران های تاریخی مغرب زمین مطرح بوده است. در سرزمین غرب، معماری یونان و روم باستان به عنوان معماری کلاسیک نامیده می شود. در طی قرون وسطی، معماری رومانسک (رومی وار) و پس از آن معماری رنسانس و باروک، با الهام از معماری کلاسیک عصر باستان طراحی می شدند.

در طی قرون ۱۸ و ۱۹ میلادی، معماری نئوکلاسیک (کلاسیک جدید) مهم ترین سبک معماری در غرب بوده است. [1] در بین دو جنگ جهانی اول و دوم جهانی در قرن بیستم رهبران حکومت های دیکتاتوری در غرب همچون موسولینی، استالین و هیتلر طرفدار معماری نئوکلاسیک و شکوه و عظمت گذشته بودند. سبک نئوکلاسیک که در پی بیش از نیم قرن تفوق معماری مدرن از اوایل قرن بیستم مورد بی توجهی نسبی قرار گرفته بود، به تدریج بعد از انتقاداتی که به سبک مدرن شد، خصوصاً بعد از نمایشگاهی در لندن به نام نابودی خانه های حومه شهر در سال ۱۹۷۵، مجدداً به صورت یک سبک مهم که می تواند پاسخگوی نیازهای جامعه امروزی باشد مطرح شد.